

Asia nro: DKIR/481/00.05.00/2024

Viite: Kirkkohallituksen lausunto luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi, jolla muutettaisiin arvonimistä annetun tasavallan presidentin asetuksen liitettä 1

Valtioneuvoston kansialle

Asetuksessa ehdotetaan poistettaviksi arvonimet kenttäpiispa, rovasti, lähetystyöneuvos ja lähetystösihteeri.

Kirkkohallitus lausuu asiasta siltä osin, kun asetuksesta ehdotetaan poistettavaksi arvonimet kenttäpiispa ja rovasti. Kirkkohallitus kannattaa näiden arvonimien poistamista tasavallan presidentin myöntämien arvonimien luettelosta. Muiden arvonimien kohdalla kirkolla ei ole lausuttavaa.

Muistiossa (VN/15142/2024) asiaa perustellaan sillä, että poistettaviksi ehdotettavia arvonimiä ei ole haettu eikä myönnetty pitkään aikaan. Lisäksi ne voivat aiheuttaa hämmennystä suhteessa käytössä oleviin kirkollisiin virkanimikkeisiin ja arvonimiin. Lisäksi perusteluissa on huomioitu kirkon ja valtion suhteiden kehitys kohti kirkon suurempaa itsenäisyyttä vuodesta 1993 alkaen. Käyttöön jäisi edelleen myös maallikoille myönnettävä arvonimi ”seurakuntaneuvos”, jonka kohdalla ei ole vastaavaa sekaannuksen vaaraa kuin nyt poistettavaksi ehdotettavissa.

Perusteluissa todetaan, että tasavallan presidentti myönsi kenttäpiispan arvonimen vuonna 1941 puolustuslaitoksen hengellisen työn johtajalle, joka oli myös sotarovasti. Kenttäpiispa virkanimikkeenä viittaa puolustusvoimien hengellistä työtä johtavaan viranhaltijaan. Kenttäpiispan tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksessa puolustusvoimissa (1319/2007, ks. myös puolustusvoimalaki 551/2007), kirkkolaissa (652/2023) ja kirkkojärjestyksessä (657/2023).

Perusteluissa todetaan, että tasavallan presidentti ei ole myöntänyt rovastin arvonimeä kertaakaan. Sen lisäksi, mitä arvonimiasetuksessa säädetään, evankelisluterilaisen kirkon piispat voivat myöntää rovastin kirkollisen arvonimen. Arvonimen myöntämisestä ja

peruuttamisesta määrätään kirkkohallituksen hyväksymissä säännöissä (ks. HE 108/2022, s. 134). Piispat myöntävät rovastin arvonimiä joka vuosi hiippakuntansa erityisesti ansioituneille papeille.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon näkökulmasta perustelut ko. arvonimien poistamisesta tasavallan presidentin asetuksen liitteenä olevasta arvonimiluettelosta on perusteltu ja mielekäs. Kenttäpiispa tunnetaan ensisijaisesti virkanimikkeenä ja rovasti puolestaan piispan myöntämänä arvonimenä. Siksi perusteluissa esiin nostettu sekaantumisen vaara on ilmeinen. Toinen perusteltu syy on se, että tasavallan presidentti ei ko. arvonimiä ole myöntänyt vuoden 1941 jälkeen tai lainkaan.

Pekka Huokuna
kansliapäällikkö

Pirjo Pihlaja
kirkkoneuvos